

Szakmai beszámoló

az NKA 204188/00425. számú pályázatához

a Janus Pannonius Múzeum 54. Évkönyvének megjelentetéséhez

A múzeumi évkönyvek megjelentetésének hagyományt folytatja a Janus Pannonius Múzeum (JPM) 54. kötete. Egy majd 10 éves hiátus után 2015-ben, megújult formában jelent meg az előző évkönyvünk. Jelen kötet alapvetően ennek a formai hagyományait követi. Annyi kivétellel, hogy a kötet most (anyag okok miatt) nyomtatásban fekete-fehér lett. Az online verzió viszont maradt színes, amit a honlapunkon (<http://www.pecsimuzeumok.hu/index.php?id=149>) meg is lehet tekinteni, vagy letölteni.

Formai szempontból igyekeztünk mind a természet- mind pedig a társadalomtudományok számára elfogadható formai irányelveket megadni a hivatkozásoknál, tartalomjegyzékekénél.

Az évkönyv tervezett megjelenési ideje 2016 volt, de tanulmányok leadásban folyamatos csúszások voltak, amiért csak 2017 nyarán készült el a kötet. Ugyanakkor a tanulmányok minősége és mennyisége (mintegy 600 oldal lett a kész kötet!) miatt megérte türelemmel kivárni a kéziratokat.

Azt azonban jeleznünk kell, hogy az előzetes évkönyv-terv módosultak: valaki nem adott le cikket végül, míg az utolsó pillanatban érkeztek nem várt tanulmányok is. Összesen 38 szerzőtől 30 írás jelent meg a kötetben.

A korábbi évkönyvek hagyományait követve képviselteti magát az évkönyvben a múzeum legtöbb osztálya, széles tevékenységei körökkel (mint a tudományos kutatások, múzeumpedagógia, restaurálás).

Természetesen olyan tanulmányok is helyet kaptak az évkönyvben melyek szerzői ugyan nem a múzeum munkatársai, de a tartalmuk szervesen kapcsolódik a múzeum gyűjtő köréhez, gyűjteményei anyagaihoz, vagy kutatási területéhez.

A kötet tartalmi felépítése: TERMÉSZETTUDOMÁNYOK, RÉGÉSZET, TÖRTÉNETTUDOMÁNYOK, NÉPRAJZ, KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET, RESTAURÁLÁS, MÚZEUMPEDAGÓGIA, NEMZETKÖZI KUTATÁSOK, SZEMLE, IN MEMORIAM.

A Természettudományok szekcióban kiemelkedik Dénes Andrea kolléganőnk két tanulmánya, melyek önmagukban alkotják a kötet hatodát. A szerző itt több éves kutató- és gyűjtőmunkájának eredményeit közli, amit kiemelten fontosnak éreztünk az múzeum kiadványában közzé tenni. Mellette a Pécsi Tudományegyetem több kutatója is adott le cikket a megyei kutatásairól.

A Régészet szekció jellemzően a legterjedelmesebb szekció az évkönyvekben. Így volt ez jelen esetben is. A tanulmányok a neolitikumtól kezdve egészen a középkorig felölelik Baranya megye régészeti örökségét. A térség történetét tekintve, nem meglepő módon túlsúlyt

képez a római kort érintő cikkek. A tanulmányok többségét nem a múzeumi kollégák írták, hanem a velünk jó viszonyt ápoló, az anyagokat feldolgozó kutatók (mint például a Régészeti Intézetből, Visegrádi Múzeumból). Kiemelkedik ebben a viszonylatban belgrádi Nemzeti Múzeum kollégáinak közlése a Baranya megyei Zók bronzkori anyagáról, ami még a szerb megszállás alatt került hozzájuk. A szászvári vár, a Cella Trichora, vagy akár a neolitikus lelőhelyek közlése mind az elmúlt évek legújabb kutatásait és eredményeit ismertetik az adott témában.

A történeti részben helytörténet kutatások kaptak szerepet. A Pécs nevééről szóló nyelvészeti cikket a téma kiemelkedő professzora írta. A múzeumi gyűjtemény kezdeti időszakába visz a Dittmayer Jakab gyűjtő életét és munkásságát bemutató tanulmány. A lezuhant világháborús repülőgéproncsok felkutatásában országosan kiemelkedő és egyedülálló a múzeumi kollégánk munkássága.

A Múzeumpedagógiai szekció az intézmény több osztályán is zajló múzeumpedagógiai foglalkoztatásokat és programokat írja le. Ahogy az a sokoldalas tanulmányokból is látszik, elég széles körben kínál a múzeum programokat, kicsiknek-nagyoknak egyaránt, kiemelten a Természettudományi és Néprajzi Osztályokon.

A Nemzetközi Kutatások a múzeum 2009 óta tartó GULAG táborokat célzó legújabb kutatásait mutatja be, amihez kapcsolódóan a kollégáink helyi, külföldi tanulmányúton is részt vettek. A témában végzett kutatásaiért W. Müller Judit kollégánk Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést is kapott az elmúlt évben.

Sajnálatos módon a 2016, 2017. évek során több nagy érdemű, volt kollégánk is elhunyt: Kovács Valéria, Vass Anna, Zoffmann Zsuzsa, Újváry Jenő. A kötet végén rájuk is emlékezünk.

Pécs, 2017.11.24.

Gáti Csilla

szerkesztő